

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Ing. Š. A.**, zastoupen JUDr. Davidem Řezníčkem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Krajinská 281/44, České Budějovice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 1. 2019, č. j. 58 Ad 18/2018 - 72,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 1. 2019, č. j. 58 Ad 18/2018 - 72, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 10. 1. 2017, č. j. X (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), zamítla žádost žalobce o zvýšení českého starobního důchodu s poukazem na § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“), a mezinárodní smlouvu č. 29/2003 Sb. m. s., uzavřenou mezi Českou republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení (dále též „smlouva o sociálním zabezpečení“).

[2] Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 26. 6. 2018, č. j. X, zamítla a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který ji rozsudkem ze dne 7. 1. 2019, č. j. 58 Ad 18/2018 - 72, zamítl. Krajský soud ve shodě se správními orgány nepřisvědčil argumentaci žalobce, že dávka, kterou pobíral na Ukrajině, není starobním důchodem (ale speciální dávkou vyplácenou v důsledku černobylské katastrofy, na kterou nedopadá čl. 40 odst. 2 smlouvy o sociálním zabezpečení). Podle krajského soudu ze správního spisu vyplývá, že žalobci byl na Ukrajině přiznán od 10. 6. 2002 starobní důchod, který je třeba podřadit pod čl. 40 odst. 2 smlouvy o sociálním zabezpečení, podle něhož důchody přiznané před vstupem této smlouvy v platnost nebudou v případě přesídlení občanů z jedné smluvní země do druhé smluvní země přepočítávány a budou vypláceny smluvní stranou, která důchod přiznala.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 2. 5. 2019, č. j. 7 Ads 56/2019 - 33. Konstatoval, že správní orgány i krajský soud si obstaraly dostatek podkladů pro závěr, že dávka poskytovaná stěžovateli na území Ukrajiny byla starobním důchodem, tj. dávkou podřaditelnou pod čl. 40 odst. 2 smlouvy o sociálním zabezpečení, protože stěžovateli nebylo možno přiznat plný starobní důchod v ČR. To, že stěžovatel pobíral na Ukrajině starobní důchod, vyplývá z mnohých potvrzení vydaných Penzijním fondem Ukrajiny obstaraných Českou správou sociálního zabezpečení (viz např. potvrzení ze dne 19. 3. 2015, ze dne 7. 10. 2016 a ze dne 21. 10. 2016) i obstaraných a předložených stěžovatelem (potvrzení ze dne 31. 8. 2015, či ze dne ze dne 1. 9. 2016). Důvodem ke zrušení rozsudku není ani to, že krajský soud nepřihlížel k potvrzení ze dne 15. 8. 2018, neboť to bylo vydáno až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Stejně tak nebylo lze přihlídnout k potvrzením ze dne 23. 1. 2019 a ze dne 19. 6. 2019, neboť byla vydána až pod vydání rozsudku krajského soudu a uplatněna stěžovatelem až v řízení o kasační stížnosti.

IV.

[5] Nálezem ze dne 21. 4. 2021, sp. zn. III. ÚS 2193/19, zrušil Ústavní soud naposledy uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu. V odůvodnění uvedl, že Nejvyšší správní soud měl zrušit rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost z důvodu, že krajský soud nerefletoval potvrzení penzijního fondu Ukrajiny ze dne 15. 8. 2018. Na takové potvrzení nelze aplikovat § 75 odst. 1 s. ř. s., ale je třeba použít pravidla dokazování podle § 77 s. ř. s. Krajský soud ve svém rozsudku posun ve skutkových zjištěních vztahujících se k charakteru stěžovatelem pobírané dávky vyplývající z potvrzení ze dne 15. 8. 2018 nijak nezohlednil, na toto potvrzení je proto třeba nahlížet jako na tzv. opomenutý důkaz. Ústavní soud závěrem aproboval posouzení Nejvyššího správního soudu, který konstatoval, že nemohl přihlídnout k potvrzením ze dne 23. 1. 2019 a ze dne 19. 6. 2019, neboť byla vydána až pod vydání rozsudku krajského soudu a uplatněna stěžovatelem až v řízení o kasační stížnosti. Doplnil však, že tato potvrzení bude muset vzít v úvahu krajský soud, resp. žalovaná při případném dalším rozhodování o věci. Z uvedených důvodů Ústavní soud zrušil rozsudek Nejvyššího správního soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Plné znění nálezu je přístupné na <http://nalus.usoud.cz>, a soud na něj pro stručnost odkazuje.

pokračování

V.

[6] S ohledem na uvedený nálezn Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2021, sp. zn. III. ÚS 2193/19 nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Jak totiž vyplývá z nálezu Ústavního soudu, dokazování provedené krajským soudem bylo zatíženo vadou, která měla vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Krajský soud se ve svém rozsudku nezabýval potvrzením ukrajinského nositele pojištění ze dne 15. 8. 2018, z něhož ve vztahu k ústřední skutkové otázce vyplývaly opačné závěry než z ostatních, dříve předložených důkazů, pročez je třeba jeho rozsudek vyhodnotit jako nepřezkoumatelný. S ohledem na rozpornost důkazů bude proto třeba doplnit dokazování a postavit najisto, jaké povahy byla dávka vyplácená stěžovateli na území Ukrajiny, přičemž bude třeba zohlednit, vedle opomenutého potvrzení ze dne 15. 8. 2018, rovněž potvrzení vydaná Penzijním fondem Ukrajiny ze dne 23. 1. 2019 a ze dne 19. 6. 2019. Takové dokazování nemůže provést Nejvyšší správní soud. Rozhodoval by totiž v jediné instanci o základu sporu, což mu nepřísluší (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 103/2007 - 77, ze dne 19. 7. 2018, č. j. 7 Ads 172/2016 - 61 atp.). K doplnění dokazování v Ústavním soudem naznačených směrech proto bude v dalším řízení povinen krajský soud. Ten bude respektovat i další východiska výše uvedeného nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2021, sp. zn. III. ÚS 2193/19.

[7] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém je vázán výše uvedenými právními názory (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[8] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. června 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu